

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

2019-06-12

1 (18)

Dnr 405-2018:6341

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Vättnedalsskolan i Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en regelbunden kvalitetsgranskning på Vättnedalsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Utbildningen i förskoleklass ingår inte i granskningen. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. För varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter detta ska göras. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs i så fall också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer då det bedöms motiverat.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Vättnedalsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver följa upp och analysera skolenhetens resultat utifrån ett helhetsperspektiv.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande över planeringen och genomförandet av undervisningen, samt ökade möjligheter att reflektera över sitt eget lärande.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver analysera betyg och omdömen, och föra diskussioner utifrån dessa analyser med lärarna.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 20 december 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas till Skolinspektionen via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 405-2018:6341) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Skälen för bedömningen är att rektorn har organiserat och leder det pedagogiska arbetet på ett tydligt sätt där de flesta av lärarna har möjligheter att samverka. Rektorn tar dessutom ansvar för att skolan bedriver ett jämställdhetsarbete på skolan även om rektorn i högre grad behöver leda och styra det arbetet på ett systematiskt sätt. Granskningen visar dock att rektorn behöver följa upp och analysera skolans resultat utifrån ett helhets-perspektiv. Elevernas kunskapsresultat följs upp och analyseras i begränsad omfattning och det saknas en systematik i hur skolan följer upp resultat som är kopplade till värdegrundsarbetet. Vidare visar granskningen att rektorn i högre grad behöver följa lärarnas undervisning för att kunna inkludera det i sin helhetsbild vid en uppföljning och analys av skolans måluppfyllelse.

Rektorn organiserar och leder lärarnas utvecklingsarbete av undervisningen

Granskningen visar att rektorn har organiserat och leder lärarnas utvecklingsarbete av undervisningen på Vättnedalsskolan. Lärarna på skolan beskriver att de har förutsättningar för att samverka och att även specialpedagogerna är delaktiga i det arbetet. Lärarna beskriver under intervjuerna att de har en tydlig mötesstruktur i olika konstellationer och ger exempel på hur de arbetar med pedagogiska frågor under dessa möten. Lärarna beskriver vidare att den mesta samverkan sker i de årskursvisa arbetslagen men även att de ingår i ett större arbetslag, ett för årskurs F – 3 och ett för årskurs 4 – 6. Rektorn har även organiserat så att lärarna har cirka fem skolövergripande pedagogiska konferenser per läsår. Det framgår dock att de lärare som även undervisar vid andra skolenheter inte träffar övriga lärare på den här skolan regelbundet för att kunna samverka (se vidare under avsnittet Bedömning och betygssättning).

Rektorn behöver i högre grad systematisera skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn tar ansvar för att skolan bedriver ett jämställdhetsarbete på Vättnedalsskolan, även om rektorn i högre grad behöver leda och styra det arbetet på ett systematiskt sätt. Rektorn beskriver under intervjun flera exempel på hur de på skolenheten arbetar med jämställdhetsfrågan utifrån specifika behov som personalen har sett. Rektorn ger exempel på hur hon tillsammans med lärarna arbetar med hederskultur och projektet "Män för jämställdhet" men anger att hon som rektor skulle behöva knyta ihop de olika delarna på ett bättre sätt för att det ska bli till ett övergripande arbete på skolan. Även lärarna och elevhälsan lyfter skolans arbete med hederskulturer och "Män för jämställdhet" som exempel på hur de arbetar med jämställdhetsfrågan. Lärarna uppger att de har fått fortbildning och anser att det resulterat i att de har blivit mer säkra i sitt dagliga bemötande i frågor kring elevernas uppfattningar och förutfattade meningar om flickor och pojkar. Elevhälsan beskriver att det finns en medvetenhet om vilket uppdrag lärarna har på skolan enligt författningarna men att de saknar ett målinriktat arbete i bemärkelsen att de inte följer upp resultatet av det arbetet.

Rektorn behöver följa upp och analysera skolenhetens resultat utifrån ett helhetsperspektiv

Granskningen visar vidare att rektorn i begränsad omfattning följer upp och analyserar skolans resultat. Av intervjuer med lärarna, elevhälsan och rektorn framkommer att det finns en systematik kring hur de på skolan följer upp och analyserar sitt arbete med trygghet och studiero (se vidare under avsnittet Trygghet och studiero). Däremot beskriver både lärarna och elevhälsan vid intervju att elevernas kunskapsresultat följs upp i begränsad omfattning. Elevhälsan och lärarna ger en samstämmig bild av vilka resultat som följs upp och analyseras på skolnivå vilket även överensstämmer med de resultat som finns redovisade i det inskickade materialet "Utvärdering av läsåret 2017/2018". De resultat som följs upp är andelen elever som når målen i ämnet svenska för årskurs 1 samt i ämnena svenska och matematik för årskurs 3. Även resultaten av de nationella proven i årskurs 3 och 6 samt betygen i samtliga ämnen för årskurs 6 är kunskapsresultat som finns med i skolans resultatuppföljning. Rektorn bekräftar att det är dessa resultat som de har fördjupat sig i på skolnivå och att i övrigt så är det lärare som undervisar i samma årskurs som tillsammans tittar på sina elevers resultat. Av granskningen framkommer det också att flera lärare inte deltar i en sådan årskursvis uppföljning av elevernas resultat (se vidare under avsnittet Bedömning och betygssättning). Under intervjuer med både elever och personal anger de flera exempel på hur de på skolan arbetar med värdegrundsfrågor. Elevhälsan beskriver

under intervjun att de systematiskt följer upp skolans arbete med hedersrelaterat våld men att det i övrigt är upp till läraren i respektive klass hur de ska arbeta med värdegrundsfrågor. Elevhälsan berättar vidare att de upplever att rektorn har en god bild av hur det ser ut på skolan men känner inte till att det skulle finnas någon plan för hur skolan ska arbeta med värdegrunden. I intervjuer med lärarna kan de inte ge exempel på resultat kopplade till värdegrunden, förutom trivselenkäten (se vidare under avsnittet Trygghet och studiero), som följs upp på skolan. Av intervjuer med lärarna framgår det att rektorn gör lektionsbesök i viss utsträckning och att de känner till att rektorn har som ambition att besöka klasserna i större utsträckning. Detta bekräftas av rektorn under intervjun, som beskriver att hon haft en plan för detta men att lektionsbesöken inte har blivit av som det var tänkt. Rektorn beskriver också att lärarna lämnat in skriftliga utvärderingar av sin undervisning men att det inte varit systematiskt utan frivillig för lärarna och därmed inte utgjort ett underlag för någon systematisk utvärdering på skolenivå.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver följa upp och analysera skolenhetens resultat utifrån ett helhetsperspektiv.

Granskningen visar att rektorn på Vättnedalsskolan behöver följa upp och analysera skolans resultat utifrån en helhetsbild. Den uppföljning som rektorn genomför tillsammans med lärarna behöver bland annat omfatta fler ämnen och årskurser men också följas upp utifrån ett könsperspektiv. Som exempel har måluppfyllelsen varit högre i vissa ämnen än andra under flera år men det saknas en analys på skolenheten om varför. Vidare behöver rektorn även ta ansvar för att systematiskt följa upp resultat som är kopplade till skolans värdegrundsarbete. För att kunna skapa sig en helhetsbild behöver dessutom rektorn utarbeta metoder för att ta reda på hur det ser ut med undervisningen i klassrummen och inkludera det i en uppföljning och analys av skolans måluppfyllelse.

Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är enligt läroplanen förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Rektorn har ansvar för skolans resultat och för att det följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det på skolenhetsnivå genomförs en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Skolor där eleverna har goda studieresultat karaktäriseras av ett ledarskap där fokus ligger på elevernas lärande och på uppföljning av de framsteg som görs på skol-, klassrums- och elevnivå.¹

Det är viktigt att rektorn har kännedom om nulägesbilden på skolan vilket betyder att verksamheten behöver följas upp kontinuerligt. Eftersom lärarens kompetens är en avgörande faktor för elevers lärande så är det viktigt att rektorn har en bild av hur lärarnas kompetenser ser ut och hur undervisningen bedrivs.² Med genomförande avses hur undervisningen genomförs och hur väl den fungerar, det vill säga arbetsprocesserna i undervisningen. Det kan exempelvis handla om grad av målfokusering och struktur, lärarstöd, studiero, individanpassning, elevinflytande och i vilken utsträckning undervisningen behandlar värdegrundsarbetet, det vill säga om och hur lärarna förmedlar och gestaltar exempelvis demokratiska värden och mänskliga rättigheter. För att få en så bred bild som möjligt behöver rektorn bland annat använda flera olika metoder, till exempel göra lektionsobservationer för att se hur arbetet bedrivs inom det specifika området, genomföra uppföljningssamtal utifrån lektionsobservationerna med både lärare och elever samt genomföra enkäter med en fråga om utvecklingsområdet till både personal och elever. Det är också viktigt att lärarens kompetens används för att till exempel förklara hur resultaten ser ut, och hur undervisningen kan utvecklas.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

¹ Håkansson, J. & Sundberg, D. (2016) Utmärkt skolutveckling: Forskning om skolförbättring och måluppfyllelse, Stockholm: Natur & Kultur, s. 101; Hattie, J. (2009) Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement, London: Routledge, s. 83ff.

² Håkansson, J. & Sundberg, H. (2012) Utmärkt undervisning: Framgångsfaktorer i svensk och internationell forskning, Stockholm: Natur & Kultur, s. 179.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skälen för bedömningen är att granskningen visar att undervisningen huvudsakligen främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Undervisningen är till stor del strukturerad och eleverna ges förutsättningar att förstå innehållet på lektionen men det finns en variation i huruvida lärarna på skolan tydliggör målen för eleverna. Undervisningen innehåller variation avseende arbetssätt och uppgifter, och eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Dock visar granskningen att lärarna i högre grad skulle behöva planera undervisningen så att alla elever blir utmanade och stimulerade. Granskningen visar dessutom att rektorn behöver se till att undervisningen utvecklas så att eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt lärande samt att lärarna i högre grad planerar och utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna.

Eleverna ges ett aktivt lärarstöd och undervisningen är mestadels varierad, målfokuserad och strukturerad

Granskningen visar att lärarnas undervisning mestadels är målfokuserad och strukturerad samt att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Vid de lektioner som Skolinspektionen observerat tydliggörs oftast innehållet och vilka moment som lektionen kommer att innehålla. Eleverna beskriver i intervjun att läraren vanligtvis börjar en lektion med att förklara vad som kommer att hända under lektionen. Däremot ger eleverna en bild av att det varierar mellan de olika klasserna om de pratar om vad de ska lära sig, vilket även bekräftas under de observationer som Skolinspektionen genomfört. Vid intervjun med rektorn bekräftar hon bilden av att det finns en variation mellan lärarna om de synliggör målen för eleverna på lektionerna.

Vidare framgår det av de observerade lektionerna att lärarna arbetar för att skapa en varierad undervisning som omfattar olika moment anpassat till längden på lektionspasset, vilket i de flesta fall innebär att eleverna behåller sitt engagemang hela lektionen. Vid merparten av de lektioner som Skolinspektionen observerat kommer eleverna snabbt igång med sitt arbete. Där får även elever som har svårt att komma igång, eller som under lektionen blir inaktiva eller inte ägnar sig åt skolarbete, hjälp av antingen en lärare eller av en resursperson att ta sig an arbetet. Eleverna berättar i intervjun att de kan få hjälp under sina lektioner av lärarna. Vid genomförda observationer ser Skolinspektionen exempel på hur enskilda lektioner består av flera olika arbetssätt, uppgifter och metoder. Eleverna ges också i flera fall möjlighet att jobba enskilt, i par, i grupp och i helklass.

Undervisningen kan i högre grad planeras så att alla elever blir utmanade

Granskningen visar vidare att lärarna i högre grad skulle behöva planera undervisningen så att alla elever blir utmanade och stimulerade. Eleverna beskriver under intervjuerna att alla elever i klassen har en gemensam planering och att alla elever genomför samma moment. Eleverna beskriver att de i vissa ämnen som exempelvis svenska och matematik kan få svårare och mer utmanande uppgifter. Vid de observerade lektionerna bekräftas bilden av att eleverna till en början gör samma moment och att läraren i något fall går igenom med eleverna en extrauppgift de ska göra efter att de blivit klara. Eleverna beskriver vidare att vissa lärare redan i början på lektionen går igenom vad de ska göra om de bli klara med en uppgift. Men de säger också att det finns lektioner där det inte är så och att det då kan bli rörigt i klass-rummet då eleverna inte vet vad de ska arbeta med vilket också bekräftas under Skolinspektionens lektionsobservationer. På lektionerna som Skolinspektionen observerat uppmuntrar lärarna eleverna att anstränga sig för att klara sina uppgifter och på majoriteten av lektionerna gör elever försök att svara på frågor och även gå fram till tavlan där fel tas hand om av läraren och heller inte kommenteras av andra elever. Eleverna anger under intervjun att de upplever att lärarna tror på dem och på att de kan lära sig mer.

Eleverna ges begränsade möjligheter att ta ansvar för sitt lärande

Granskningen visar vidare att undervisningen ger begränsade möjligheter för elever att ta ansvar för sitt lärande, både vad gäller att reflektera över sitt eget lärande samt att utveckla sin vilja och förmåga att ta personligt ansvar. Av elevintervjuerna framgår det att eleverna upplever att det är en skillnad mellan de olika lärarna vad gäller att ge eleverna möjlighet att reflektera över vad de lärt sig. I vissa klasser avslutas dagen eller en lektion normalt sett med att eleverna får reflektera över vad de lärt sig medan de i andra klasser eller vissa ämnen inte alls får möjlighet till det. Eleverna har också uppfattningen att de i varierande grad ges möjlighet till att både utvärdera undervisningen och vad de lärt sig efter exempelvis en lektion eller efter ett arbetsområde. Vidare visar granskningen att eleverna generellt sett inte har tillräckligt inflytande i planeringen av undervisning. Eleverna uttrycker under intervjun att lärarna planerar undervisningen utan att involvera eleverna. Även lärarna berättar i intervjuer att eleverna ges möjlighet att reflektera över vad de lärt sig olika ofta i de olika klasserna vilket också sker i varierande utsträckning vid de observationer som Skolinspektionen genomfört under besöket. Rektorn beskriver under intervjun att lärarna har diskuterat delaktighet på skolan och hur de ska kunna få eleverna mer delaktiga i undervisningen. Rektorn anser att undervisningen generellt sett är lärarstyrd på skolan men att de olika arbetslagen på skolan kommit olika långt avseende att skapa förutsättningar för

eleverna att ta ansvar och att vara delaktiga i planeringen av undervisningen. Båda de intervjuade lärargrupperna beskriver att de i arbetslagen diskuterat elevernas möjlighet att ta ansvar och ha inflytande men att det inte finns någon samsyn på skolenheten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande över planeringen och genomförandet av undervisningen, samt ökade möjligheter att reflektera över sitt eget lärande.

Granskningen visar att elever vid Vättnedalsskolan har alltför begränsad möjlighet till reflektion och inflytande över undervisningen. Rektorn och lärarna behöver ta ställning till hur undervisningen kan utformas så att uppdraget att utveckla elevernas förmåga att ta personligt ansvar tas tillvara i undervisningen. Vidare behöver rektor och lärare främja en undervisning där elevernas förmåga och vilja att ta ansvar synliggörs.

Enligt läroplanen ska elever ges inflytande över utbildningen. Det är centralt att lärarna har som utgångspunkt att eleverna vill och kan ta ansvar. Eleverna ska fort-löpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Eleverna ska ges möjlighet till inflytande över utbildningen och läraren ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan. Genom att delta i planering av den dagliga undervisningen och genom att kunna göra egna val i undervisningen kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar. Det kan till exempel handla om träna elever att sätta mål och göra en tidsmässig plan för när olika aktiviteter ska ske, så att målen kan nås.³

För att elevers delaktighet och inflytande i skolan ska bli en realitet bör lärare involvera elever på ett konkret sätt och det gäller i alla ämnen. Det handlar om i vilken utsträckning lärarna möjliggör för eleverna att medverka i planering av undervisningens arbetssätt, arbetsformer och innehåll. Eftersom inflytandet ska vara påtagligt, det vill säga tydligt för eleverna, räcker det inte att läraren själv planerar

³ Håkansson, J. & Sundberg, H. (2012) Utmärkt undervisning: Framgångsfaktorer i svensk och internationell forskning, Stockholm: Natur & Kultur, s. 238.

undervisningen, med hänsyn till elevernas intressen och tidigare erfarenheter. Detta kan ses som ett indirekt elevinflytande, men för att inflytandet ska vara äkta behöver eleverna stimuleras till att ta aktiv del i planeringen av lektioner. Lärare som lyckas ge eleverna inflytande involverar eleverna redan tidigt i sin planering och de låter även eleverna kontinuerligt utvärdera hur arbetet fortlöper.⁴

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att det finns ett gemensamt förhållnings-sätt och medvetet arbete för att skapa trygghet. Arbetet systematiseras bland annat genom utvärderingar och trygghetsvandringar som skolan sedan vidtar åtgärder utifrån. Granskningen visar också att skolans elever i stort känner sig trygga på skolan. Det finns även ett samlat arbete i hela lärarkollegiet för att skapa studiero.

Skolan bedriver ett målmedvetet arbete för att alla elever ska känna sig trygga

Granskningen visar att det på Vättnedalsskolan bedrivs ett medvetet arbete för att alla elever ska känna sig trygga. Av intervjuer med elever framgår att lärare arbetar aktivt för att elever ska vara trygga. Eleverna beskriver bland annat att de varit delaktiga i att ta fram trivselregler samt att lärare och elever tillsammans har genomfört trygghetsvandringar på skolan och ger även exempel på åtgärder som skolan gjort utifrån dessa. Elevhälsan och lärarna berättar under intervjuerna även de om skolans trivselregler och om trygghetsvandringarna med varje klass. De anger exempel på åtgärder kring omklädningsrum och fler rastvakter och då specifikt på vissa platser på skolans område utifrån vad som framkommit vid trygghetsvandringarna. Elevernas upplevelser av trygghet kartläggs dessutom genom att eleverna besvarar en enkät som är en del av

⁴ Skolinspektionen (2018) Tematisk kvalitetsgranskning: Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen, s. 41f.

skolans kvalitetsarbete. Under de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört ges exempel på ett tillåtande klimat i klassrummet där elever vågade svara fel utan att det kommenterades av andra elever samt att läraren uppmuntrade elever att våga svara trots att de inte var säkra på svaren. Vidare berättar elevhälsan under intervjun att det pågår ett arbete för att lärarna ska ha en samsyn i hur de bemöter elever vid exempelvis ordningsstörande beteende. Elevhälsan berättar att eleverna upplevt det frustrerande att en elev blev bemött på olika sätt av lärarna. De beskriver vidare att några av lärarna började arbeta enligt ovan nämnda samsyn kring bemötande av elever vilket fick positiva effekter varför de påbörjat ett arbete med att höja kompetensen hos alla lärare kring detta.

Det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa studiero på lektionerna

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete med att skapa studiero och att lärarna vidtar åtgärder för att skapa en lugn miljö. Det görs bland annat genom att lärarna alltid startar dagens första lektion med vad som ska hända under skoldagen vilket skapar en förutsägbarhet för eleverna. Att detta görs av lärarna bekräftas både under de flesta lektioner som Skolinspektionen besökt och genom intervjuer med elever. Av observationer och intervjuer framkommer vidare att eleverna, med enstaka undantag, räcker upp handen för att få ordet eller om de vill ha hjälp. Utifrån genomförda lektionsobservationer konstaterar Skolinspektionen att eleverna mestadels har tillräcklig studiero för att kunna ägna sig åt sitt skolarbete. Vid några tillfällen sker incidenter som gör att ljudnivån stiger men där lärarna eller resurspersonerna agerar så att ljudnivån sänks igen, oftast genom att lärarna går fram och samtalar tyst med berörda elever. Eleverna berättar under intervjuerna att de för det mesta har studiero på sina lektioner och att lärarna vidtar åtgärder när det blir stökigt. Elevhälsan beskriver att skolan har ett fokus på studiero under innevarande läsår och att det funnits ett behov av det i vissa klasser. Elevhälsan berättar också att de varit involverade i det arbetet genom handledning till arbetslagen. Lärarna i ett av arbetslagen beskriver under intervjun att de kommit överens med varandra om att vissa elever som det blir oroligt kring tillfälligt kan byta grupp eller klass för att det ska bli lugnare i klasserna.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 13 och 20a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att rektorns analys av lärarnas bedömningar och betygssättning är begränsad där rektorn inte analyserar eventuella skillnader i omdömen i olika ämnen och i alla årskurser. Rektorn har dock kunnat identifiera vissa skillnader i betygssättningen mellan olika ämnen i årskurs 6 men det saknas en tydlig analys av skillnaderna. Rektorn har heller inte fört några sådana diskussioner med lärarna. Vidare ger rektorn vissa förutsättningar för att lärarna regelbundet ska kunna samverka med varandra när de gör sina bedömningar. Detta sker bland annat genom att det sker en samrättning av de nationella proven i årskurserna 3 och 6 och att lärarna samverkar kring bedömningar med en ämneskollega i det årskursvisa arbetslaget. Men granskningen visar även att det finns lärare som undervisar i ämnen på skolan som inte har förutsättningar att kunna kvalitetssäkra sina bedömningar.

Rektorn analyserar inte skillnader i betyg och omdömen i tillräcklig omfattning

Granskningen visar att rektorn inte analyserar skillnader i betyg och omdömen på Vättnedalskolan trots att rektorn identifierat skillnader i betygssättningen mellan olika ämnen. Rektorn ser inte till att det görs några uppföljningar kring omdömen i och mellan alla ämnen och årskurser så att det går att identifiera eventuella skillnader. I den verksamhetsredogörelse som huvudmannen skickat till Skolinspektionen inför granskningen finns en beskrivning hur de på Vättnedalsskolan följer upp elevernas resultat utifrån sammanställningar av resultaten för de nationella proven i årskurs 3 och 6, bedömningsstöd i årskurs 1 samt betygen i årskurs 6. Att uppföljningen på skolnivå begränsas att omfatta dessa resultat bekräftas också under intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn. Rektorn och lärarna anger vidare att lärarna som undervisar i samma årskurs tittar tillsammans på elevernas resultat i alla ämnen men att det varken sker någon uppföljning eller analys av dessa resultat på skolnivå. Lärarna berättar vidare att elevernas resultat följs upp på individnivå i alla ämnen men att det är ett utvecklingsområde att sammanställa dessa resultat på grupp- och skolnivå och för att kunna se skillnader och att analysera dessa resultat. Rektorn berättar i intervjun att hon kunnat se skillnader mellan olika ämnen i årskurs 6 och att hon har tankar om varför det är så men att hon inte har diskuterat detta tillsammans med lärarna.

Samtliga lärare har inte förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor

Vidare visar granskningen att rektorn ger vissa förutsättningar för att lärarna regelbundet ska kunna samverka med varandra när de gör sina bedömningar. Både lärarna och rektorn anger i intervjun att de har en organiserad samrättning av nationella prov för både årskurserna 3 och 6 tillsammans med närliggande grundskolor i kommunen. Lärarna beskriver vidare att de har samverkan kring bedömningsfrågor med sina ämneskollegor som undervisar i samma årskurs. Granskningen visar dock att flera lärare antingen är ensamma i sitt ämne på skolenheten eller undervisar på andra skolenheter. Detta innebär att dessa lärare inte har några forum för att kalibrera sina bedömningar av elevernas kunskaper på Vättnedalsskolan. Rektorn anger under intervjun att tanken är att även dessa lärare ska ingå i bedömningsdiskussioner. Under intervjuer med elevhälsan framgår det dock att dessa diskussioner där vissa lärare i "de praktisk-estetiska ämnena" är delaktiga är begränsad till hur lärarna ska arbeta med språkundervisning i alla ämnen på skolenheten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver analysera betyg och omdömen, och föra diskussioner utifrån dessa analyser med lärarna.

Skolinspektionens granskning av Vättnedalsskolan visar att rektorn behöver utveckla sin analys av lärarnas bedömningar och betygssättning, liksom sin kännedom om eventuella avvikelser och under hur lång tid dessa funnits. Rektorn behöver föra diskussioner med lärarna utifrån dessa analyser så att rektorn kan sätta in och genomföra förbättringsinsatser i syfte att höja betygssättningens kvalitet.

Av läroplanen framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Rektorn har ett ansvar att analysera avvikelser i betygssättningen. Skolinspektionens granskning visar att rektorn på Vättnedalsskolan i högre utsträckning behöver identifiera om det förekommer skillnader mellan lärarnas bedömningar och betygssättning och därefter analysera eventuella skillnader. Det innebär att skillnader och variationer gällande bedömningar och betygsresultat mellan olika elevgrupper och klasser, ämnen/årskurser och målområden behöver identifieras. Här är det särskilt viktigt att reflektera över om betygen glider iväg i någon riktning, över tid. Analysen

bör göras för alla ämnen och inte begränsas till ämnen där det finns nationella prov. Utifrån analysen behöver rektorn diskutera eventuella skillnader med lärarna, som en utgångspunkt för att öka likvärdigheten i lärarnas bedömningar.

På Skolinspektionens vägnar

X Helena Boëthius

Enhetschef
Signerat av: Helena Boëthius

X Fredrik Nellemo

Föredragande
Signerat av: Fredrik Nellemo

I handläggningen av ärendet har även utredaren Solmaz Malek Lundin medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 8 lektionsobservationer
- 3 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt

lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

- Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 5-6 februari 2019. Besöket genomfördes av Fredrik Nellemo och Solmaz Malek Lundin.

Vättedalsskolan F-6 är en kommunal grundskola som ligger i Västra Frölunda, Göteborgs kommun. Skolan har 308 elever från förskoleklass till åk 6. Skolan leds av en rektor.